

Datum advies: 16 mei 2011

De Beoordelings- en Adviescommissie (verder ook: BAC) van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Regeling) het volgende advies inzake de klacht van:

geboren o,
wonende te Meppel,
klaagster,

tegen:

ingetreden in de orde van de Dominicanen
in
op overleden,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna te noemen de aangeklaagde.

1. De procedure

Het klaagschrift, met bijlagen, is op 23 november 2010 ontvangen. Bij brief van 25 januari 2011 heeft de provinciaal overste van de Nederlandse Provincie van de Orde der Dominicanen, , op de klacht gereageerd.

Op 11 april 2011 heeft te Utrecht een zitting achter gesloten deuren plaatsgevonden. Klaagster is verschenen, bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. , advocaat te en vergezeld van haar echtgenoot de heer . Namens aangeklaagde is verschenen voornoemd. Partijen hebben hun standpunten in aanwezigheid van elkaar mondeling toegelicht.

2. De klacht

2.1 Klaagster heeft de middelbare school gevolgd aan de in in Vanaf de brugklas was aangeklaagde haar leraar godsdienst en maatschappijleer. Daarnaast was aangeklaagde vertrouwenspersoon zowel van de school als van de parochie van

Aangeklaagde was ook de leider van het zangkoor van de parochie, waarvan klaagster deel uitmaakte.

2.2 Toen klaagster in aanraking kwam met aangeklaagde, bevond zij zich thuis in een zeer moeilijke situatie. Klaagster zocht troost en veiligheid en vond dat vanaf tot drie keer per week in de pastorie, waar zij 's avonds hielp met werkzaamheden of oefende met het koor. Aangeklaagde woonde in de pastorie en was voor klaagster bij uitstek de vaderfiguur waar ze op dat moment zo'n behoefte aan had. Haar eigen vader was overleden toen zij zelf nog maar 1 jaar oud was. Aangeklaagde gaf aan dat klaagster altijd bij hem terecht kon. Aanvankelijk durfde klaagster niet, maar de behoefte aan troost won het uiteindelijk. In de pastorie bij aangeklaagde vond zij de veilige haven waarnaar zij zo op zoek was geweest.

2.3 De schok was voor klaagster enorm toen aangeklaagde haar op een dag begon te tongzoenen. Klaagster wilde dat niet, aangeklaagde was voor haar een vaderfiguur. Klaagster is na deze ontmoeting verward weggegaan en had toen een sterke drang om een einde aan haar leven te maken. Gezoend worden door haar vertrouwenspersoon was niet waarvoor zij naar de pastorie kwam. Klaagsters wereld stond op zijn kop. Klaagster kwam echter tot de conclusie dat zij zonder de hulp en steun van aangeklaagde de thuissituatie niet langer aankon. Als dit alleen maar kon door er iets voor terug te geven, dan moest dat maar. Klaagster heeft aangeklaagde weer opgezocht en niet meer afgewezen. Vanaf dat moment had aangeklaagde klaagster volledig in zijn macht.

Aangeklaagde ging al snel verder. Uiteindelijk heeft klaagster in de periode van met (zeer) grote regelmaat verschillende seksuele handelingen (inclusief orale bevrediging) moeten uitvoeren en ondergaan. Uitsluitend geslachtsgemeenschap ging aangeklaagde blijkbaar te ver. Aangeklaagde betastte klaagster overal en penetreerde haar met zijn vingers. Klaagster was bij de eerste keer nog geen 16 jaar oud.

De seksuele handelingen hadden voornamelijk plaats in de kamer van aangeklaagde in de pastorie. Het gebeurde bij hoge uitzondering dat klaagster de pastorie bezocht zonder dat zij werd meegenomen naar zijn kamer.

2.4 Toen klaagster jaar oud was, heeft zij haar ouderlijk huis verlaten en woonde zij in een eigen woning. Deze verandering leidde er toe dat klaagster minder dan voorheen behoefte had aan de steun en veilige omgeving van aangeklaagde. Dit was voor klaagster een goed moment om onder het seksueel misbruik uit te komen. Daar kwam bij dat zij inmiddels had ontdekt dat een ander meisje – in dezelfde situatie zat. Zij raakten bevriend en hebben samen overlegd hoe zij het beste het misbruik konden stoppen. Echter, telkens als klaagster aangaf niet langer seksuele handelingen te willen ondergaan/uit te voeren, trok aangeklaagde zich terug. Hij negeerde klaagster dan vervolgens net zo lang totdat zij toch weer toegaf.

Aangeklaagde reageerde zeer argwanend toe hij ontdekte dat tussen klaagster en een steeds hechtere vriendschap ontstond. Uiteindelijk heeft klaagster in de seksuele handelingen stop kunnen laten zetten.

2.5 De gebeurtenissen hebben een grote invloed gehad op de jeugd en het verdere leven van klaagster. Aangeklaagde heeft het vertrouwen in hoge mate beschaamd. Klaagster heeft het gebeurde nooit los kunnen laten en heeft het gevoel gehad in die periode een dubbel leven te leiden.

Klaagster schaamde zich diep voor het seksueel misbruik en heeft het al die tijd aan niemand verteld. Klaagster ervaart haar eigen handelen in de periode van het misbruik als zelfverloochening. Klaagster is angstig geworden voor nieuw misbruik dat anderen van haar zouden kunnen maken en heeft nog steeds een groot probleem met het schenken van vertrouwen. Klaagster heeft voor haar verwerkingsproces veel therapie ondergaan. Zij heeft daarvoor geld moeten lenen. Klaagster hoopt het gebeurde ooit los te kunnen laten, maar op dit moment lukt dit haar nog niet.

2.6 Klaagster wil erkenning van het seksueel misbruik en daarmee van het misbruik van haar vertrouwen en van de afhankelijkheidssituatie tussen haar en aangeklaagde. Klaagster

wil met het indienen van haar klacht er ook aan bijdragen dat de ouders en hun verantwoordelijken hun verantwoordelijkheid nemen. Tenslotte hoopt klaagster dat haar klacht er aan bijdraagt dat het roer in de kerk wordt omgegooid.

Klaagster wenst daarnaast vergoeding te ontvangen van niet vergoede therapiekosten.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. In het verweerschrift wordt verwezen naar archiefonderzoek en informatie van twee nog in leven zijnde medebroeders die zich in de tijd van het misbruik in hetzelfde parochiehuis bevonden. Daaruit wordt geconcludeerd dat het bestuur geen weet heeft gehad van de misdragingen van aangeklaagde jegens klaagster. Ook de huisgenoten van aangeklaagde hebben geen enkel besef of vermoeden gehad van dit gedrag van hem.

wil echter op grond van de door klaagster (en getuigen) genoemde feiten en omstandigheden erkennen, dat dit misbruik heeft plaatsgevonden en wil hiervoor zijn welgemeende excuses aan klaagster aanbieden. Hetgeen klaagster is aangedaan door aangeklaagde had nooit mogen gebeuren. Aangeklaagde heeft misbruik gemaakt van het vertrouwen dat klaagster hem had gegeven.

Mocht de BAC de aannemelijkheid van de feiten die klaagster naar voren brengt aanvaarden, dan is de Provincie bereid de therapeutische kosten van klaagster te vergoeden. Ook geeft aan altijd bereid te zijn tot een openhartig gesprek met klaagster. Hopelijk kan dit ook bijdragen aan het verwerkingsproces van klaagster.

4. De beoordeling

4.1. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Regeling.

4.2. Er zijn ruim dertig jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Mede door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de BAC zeer aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klaagster schetst hebben plaatsgevonden. De BAC is hiervan overtuigd geraakt door de gedetailleerde wijze waarop klaagster haar verhaal heeft verteld. Klaagster

heeft ter zitting een oprechte indruk gemaakt. Daarnaast kan (indirect) steunbewijs voor de aannemelijkheid van seksueel misbruik van klaagster door aangeklaagde worden ontleend aan de inhoud van de verklaringen die door klaagster als bijlage bij haar klaagschrift zijn overlegd.

4.3 Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde van klaagster met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was toen het misbruik begon pas 15 jaar oud en het misbruik is doorgegaan tot ongeveer het 19^e levensjaar van klaagster. Toen klaagster aangeklaagde voor de eerste keer ontmoette, was zij 12 jaar oud en bevond zij zich op die leeftijd thuis in een zeer moeilijke situatie. Aangeklaagde heeft vanaf die leeftijd zorgvuldig een afhankelijkheidsrelatie opgebouwd. Aangeklaagde werd voor klaagster een vaderfiguur en haar vertrouwenspersoon. Aangeklaagde heeft het vertrouwen dat klaagster bij hem meende te vinden meer dan beschaamd.

4.4 Nu aangeklaagde is overleden is er geen mogelijkheid meer tot het opleggen van maatregelen tegen hem. Het advies van de BAC zal zich dan ook concentreren op de hulpverleningsmogelijkheden jegens klaagster. De BAC verwacht dat erkenning van het misbruik door de Provincie van de Orde der Dominicanen zal bijdragen aan de verwerking van een en ander door klaagster. Gelet op haar verantwoordelijkheid, juist ook tegenover het slachtoffer, en gelet op haar partotale (hulp)taak, mag van de Provincie worden verwacht dat zij haar uiterste best zal doen te onderzoeken op welke wijze zij thans nog klaagster kan bijstaan. heeft daartoe een eerste stap gedaan door in zijn verweerschrift en ter zitting begrip te tonen en spijt te betuigen voor wat klaagster is aangedaan.

4.5 Over het verzoek van klaagster om financiële genoegdoening kan de BAC niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegronde verklaring van de klacht door de provinciaal overste van de Orde der Dominicanen zal een onafhankelijke financiële commissie zich buigen over het bedrag van een mogelijke vergoeding. Ter zitting is gebleken dat de Orde

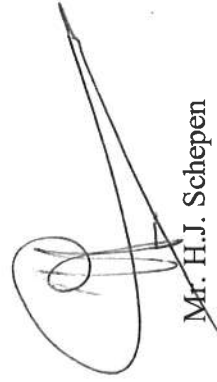
bereid is tot een gesprek en tot het leveren van een bijdrage in de gemaakte kosten. Dit wordt van de kant van de BAC ondersteund.

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, zal de BAC adviseren als volgt.

5. Het advies

De Beoordelings- en Adviescommissie adviseert de provinciaal overste van de Nederlandse Provincie van de Orde der Dominicanen de klacht gegrond te verklaren en adviseert zoals hiervoor in 4.4 en 4.5 is aangegeven.

Dit advies is vastgesteld op 16 mei 2011 door: mr. H.J. Schepen, voorzitter; prof. dr. W.H.G. Wolters en mr. P.R.M. van der Ven (pr), leden; bijgestaan door mr. S.R.M.I. Roos-Bollen, griffier.

Mr. H.J. Schepen
voorzitter

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de provinciaal overste van de Nederlandse Provincie van de Orde der Dominicanen en aan klaagster verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de provinciaal overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies partijen schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de provinciaal overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de BAC een afschrift van de beslissing van de overste.